

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
v upravnistvu:

za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
50 kr., na mesec
60 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja

za celo leto 10 gld.,
za pol leta 6 gld.,
za četrt leta 2 gld.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 123.

V Ljubljani v soboto, 26. julija 1884.

Tečaj I.

Vabilo na naročbo.

S 1. avgustom prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrišek treba prilepiti le naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Za Ljubljano:

na mesec	gld.	—50
do konca septembra	"	1—
" decembra	"	2-50
za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.		

Po pošti:

na mesec	gld.	—85
do konca septembra	"	1-70
" decembra	"	4-20

Anarhistična zarota.

Počasi, skoro bi rekli po kapljicah, kakor se jemlje lek, podajale so nam zadnji teden dunajske oblasti razne vesti in važna odkritja o anarhistični druhal, od koje dva člana uže stojita pod vislicami. Cela vrsta krvavih činov, kateri so se vršili pod plaščem anarhističnega mišljenja in anarhističnih teženj, je sedaj odkrita. Umor strašburškega apotekarja Linhart in vojaka Adelsa, umor in rop v stutgartski menjačnici, krvavo klanje v Eisertovi menjačnici na Dunaji ter zavrtni umor dveh policijskih uradnikov — vsa ta zločinstva izvela je jedna in ista druhal, sestojéča iz treh mož; dva teh zločincev, Stellmacher in Kammerer, padla sta uže pravici v roke; tretjega še išče policija, in verjetno je, da bodo kmalu tudi ostali pomagači krvolokov pod ključem.

Vtis, katerega napravijo ta najnovejša odkritja na človeka, je v prvem trenutku prežalosten. Človekoljuba skeli srce, ko vidi, kako globoko padajo nekatera bitja, katerim je tudi v srce posijal žarek nebeške svetlobe, katerim je Bog podelil dar pameti in razuma.

Listek.

Meni gre maščevanje.

(Dalje.)

Milan je čutil, ko preteče nekoliko tednov, da se je precéj približal svojemu prvotnemu namenu. S Zorinim očetom, to je dobro vedel, ni bilo nič začeti; zato se je držal bolj hčere, ki mu je bila udana z občutkom najnežnije hvaležnosti, njemu, od katerega se je nadala zdravja in solnčnega življenja. Ko bi bilo odvisno le od nje, bi mu bila obljubila srce in roko; toda nepremagljiv napotilej je bil oče, čigar misli in namenbe mu je odkritosrčno razkrila. Oče ni hotel vedeti o zakonu, ki bi ne vezal dva enakovrstna soproga, in o takem ji je tudi uže govoril, namreč o baronu od G., ki je bil mož premoženja in dovršene omike, kateremu pa še ničesar ni obljubila. Milan jej je zmeraj silneje prigovarjal, naj se ipak odloči, oče bo naposled rad odstopil od

Tudi za najhujšega zločinca najde človeška ostroumnost še vedno nekoliko oster sod olajševalnih okolnostij, n. pr. slaba odgoja, slabo materialno stanje, otrplost srca vsled raznih nezgod, maščevalnost in sto drugih okolnostij in učinkov; za omenjene tri zločince, kateri so si južno Nemčijo in našo državo izbrali terénom za svoja zločinstva, za te zločince ne mogel bi najti niti najgenijalnejši branitelj olajševalnih razlogov, kajti jedini olajševalen motiv, ki bi se mogel navesti, anarhistično mišljenje, katero se za siromaštvo milijonov sotrpincev hoče maščevati nad premožno manjino, fanatizem vsled anarhističnih spisov in govorov, ta motiv ne more se vpotrebti za gori imenovane zločince. Ljudem, kateri so zaradi trpinčenja svojih podložnih bili uže sodnijsko kaznovani, kakor Stellmacher, in kateri se policiji ponujajo v svrhu denunciacije svojih sodrugov, kateri se dadó izdržavati od svoje žene, ter jo potem v znamenje hvaležnosti pretepajo, takim ljudem ne gane se srce, če tudi vidijo siromaštvo bližnjega, takim ljudem trpljenje družih ne stiska v roko noža in samokresa, ne vodi jih k obupnemu fanatizmu. Ako bi jih bilo v resnici zapeljalo trpljenje sodrugov, ako bi bili mislili, da so res poklicani, prevstvoriti svetovni red, počeli bi bili velikanska zločinstva, kakor n. pr. ruski nihilisti, bili bi namerili smrtno orožje proti bogatašem. No, kdor neznanne apotekarje, posestnike malih menjačnic, siromake, ki za slabo plačilo policijsko službo vestno vrše, mori ter poleg tega ne štédi življenja nedolžnih otrok, ta je ropar najgnjusnejše vrste, katerega vodi jedino le pohlepnost, ne pa morebiti kak še tako zaničljiv ideal. V drugih razmerah postali bi bili ti zavrženci navadni tatovi in roparji. Ako so od priropanega denarja neznatne svote dali anarhističnim blagajnicam, gotovo ni bilo zato merodajno njihovo mišljenje nego želja za izdatno pomoč ali krivo prisego v slučaju, ako bi bilo treba dokazati kak alibi.

V tej gnjusnosti mišljenja tolažilno je vender to, da politično podnebje srednje Evrope vender le nima tal za nihilistična in feniška zlodejstva. Podzemeljsko gibanje v Rusiji potegnulo je v svoje žrelo marsikaterega visokosto-

ječega moža, častnika in — kakor najnovejša odkritja v Varšavi pokazujejo — tudi marsikaterega sodnika, marsikaterega plemenito mislečega človeka; na Nemškem, v Avstriji in na Ogerskem stopili so v službo anarhizma le ljudje, ki bi tudi brez anarhističnih nauk bili postali roparji. In vsa zločinstva, ki so razprostirala grozo in strah, izvršili so trije zlodeji, dolgoletna anarhistična propaganda ujela je v svoje zanjke le ta mali broj oseb, ki se dadó rabiti kot orodje. Ta okolnost daje upanje, da so poluge (*Hebel*), stavljene v propast države in društva človeškega, mnogo preslabe, da bi mogle doseči svoj cilj, in prepričani smo, da ta roparska druhal gotovo ni v stanu, zapeljati tudi onih delavcev, ki so iz poštenih nagibov vstopili v kolo socialnih demokratov. Vsi razumni delavski krogi čuvali se bodo gotovo okuženja vsled anarhizma; vzgled, katerega jim daje ta zločinska trojica, preplašil jih bode pred vsakim nepremišljenim korakom. In to je jedini tolažilni moment, katerega nahajamo v najnovejših odkritjih o anarhističnih zlodejstvih. —gl—

Iz moravskega deželnega zbora.

Nemška prislovica trdi: *Es wird nichts so heiss gegessen, wie es gekocht wird*, in to, kar se je predvčerajšnjem in včeraj vršilo v Brnu, je drastična ilustracija k temu izreku narodne modrosti. Kako silno se je mudilo nemškemu levičarjem, ovreči volitev brnskega namestnika, kako razjarjeno so očitali česki stranki, da namerava zavleči konečno razsodbo, in glej čuda! čez noč so predrugčili svoje mnenje in jeden izmed kolovodij nemške opozicije, eksc. Chlumeccky, sam je stavil predlog, naj se poročilo večine vrne verifikacijskemu odseku! Bistvenega razločka med tem predlogom in onim, kojega je v soglasju s českimi poslanci nasvetoval grof Podstacky, pristaš „srednje“ stranke, nikakor ne moremo najti in tedaj se nam vidi čisto naravno, da je Chlumecckevemu nasvetu jednoglasno pritrdila vsa zbornica.

Preje pa so morali levičarji požirati marsikatero grenko resnico. Energično je posegel

odtrže pečat, in — ne upa si pogledati v papir. V papirji je bil trenotek odločitve, in od tega trenutka je visela vsa njegova prihodnost. Naenkrat mu sapo zaprè, čelo se mu nagubi, in tihi sik, podoben pritajenemu zdihljeju, se mu prisili skozi zobe na ustni. Primakne se bližej luči, dvigne pismo bolj k višku, in bere še enkrat. Lice mu pomrači, a ž njega ni brati nikakeršne bolečine. Kar koli more razžaljeni ponos in nemogoča srditost na čelo človeško spraviti in v oko človekovo, to se je videlo tudi Milanu. Nekaj trenutkov mračnega mišljenja mu objame dušo, na to skoči po konci, zmečka pismo, pa ga vrže v kot: „Maščeval se bom,“ reče zamolklo.

II.

„I, kako pa je, Zora? Gospod zdravnik se kuja.“

„Pa res, ljuba teta. Odkar je znano, da sem se zaročila z gospodom od G., še ni stopil čez naš prag, dasiravno smo ga uže večkrat povabili.“

Fanderlik, sigurno najodličnejši česki poslanec na Moravskem, nadarjen in skrajno marljiv, v debato ter je neusmiljeno razmetel pajčevino Weeberjeve logike. V obširnem govoru je dokazal, da se je volitev vršila vseskozi pravilno. S kakor lehkomyseelnostjo se je skoval glasoviti protest, na kojega se naslanja poročilo odsekove večine, razvidi se iz posameznih, od dr. Fanderlika navedenih slučajev. Tako n. pr. biva v Bisenci nek volilec Přerovský, kateri je lastnik hiše št. 306 ter plačuje 64 gld. davka. Ali protestujoči so v svoji slepi naglici zamenjali hišno številko z davčno svoto, in ker so v gruntni knjigi našli, da ima hišna št. 64 drugega lastnika, kakor naravno — ugovarjali so po vsem opravičenemu glasu volilca Přerovskega. In to ni osamljen slučaj, takih gorostasnih pomanjkljivosti kar mrgoli v protestu, kateri je bil jedina podlaga umovanju verifikacijskega odseka.

Fanderlikov govor je silno vplival na zbornico; takoj za tem govornikom predlaga Podstacky imenom srednje stranke, naj se volilni akt vrne odseku v temeljito preiskavo. Ta predlog, s katerim se neposredno očita nemški odsekovi večini, da je bilo njeno dosedanje postopanje vsaj netemeljito, podpiralje Čeh Kofranek; opozarjal je na protislovje, obstoječe v tem, da je pred par dni odsekova večina sama bila uverjena, da treba preiskave ter je zaradi tega hotela celo deželnega uradnika odposlati na lice mesta — sedaj pa zahteva razveljavljenje volitve, ne da bi se bila vršila toliko potrebna preiskava. Poslanec Kalus apostrofirale je stranko veleposestnikov ter prav dobro poudarjal, da zastop veleposestnikov nima eksistenčnega prava, ako zanemarija svojo nalogo, miriti strankarsko protivje ter delati na sporazumljenju med sovražnima strankama.

Njegov kolega Helcelet je do dobrega ovrgel smešno pravljico o vladnem pritisku na volilce uradnike; neosnovanost tega proizvoda levičarske domišljije vidi se uže iz tega, ker je mnogo uradnikov dejansko glasovalo proti cesarskemu namestniku in ker je celó ugovor proti njegovi volitvi podpisan tudi od uradnikov, med katerimi se nahajajo štiri profesorji in dva suplenta hradiške gimnazije. Poslanec Koudela pa je naglašal jedino pravo stališče, s kojega se ima presojati vsako verifikacijsko vprašanje. Merodajni so mu pri vsaki taki zadevi le pravni oziri, a nikakor ne jednostranska korist; ako bi se vse volitve imele ocenjati tako subjektivno, kakor ona v Ogerskem Hradišči, potem bi se skoraj vse morale razveljaviti.

S Koudelovim govorom bila je dokočana debata prvega dneva, in pričakovali smo, da nam bode brzojav uže včeraj poročal o končnem izidu. Toda čez noč se je premislil previdni Chlumecky. Vstrašil se je posledic, katere bi nemško-liberalna silovitost utegnila imeti za lastno stranko, ni hotel niti mogel prevzeti odgovornosti za učinek — in tedaj je klub veleposestnikov sklenil, udati

„Vidiš, ljuba moja Zora, ta zdravnik, po pravici rečeno, je več kakor čuden človek. Zmeraj sem se ga nekam bala. Ljudem se kaže, kakor bi mu še to mar ne bilo; in vender, stavila bi, da ni tako malomaren, kakor se dela, da ni miren, da kar kuha v njem, da hudo trpi; mislim, da je razžaljen njegov ponos in da ti ne bo nikdar dober.“

„Mislite? Oh, moj Bog, to bi mi bilo pa srčno žal; ne verjamete, kako mučno mi je, da sem kriva njegove toge in njegove bolečine. Saj je vedel, kakošni so moj oče, pa bi naj si bil iz glave izbil take misli. Kaj morem jaz za to.“

Zora si podpré čelo z roko, kakor bi je ne mogla po konci držati zaradi težkih mislij ter premišljuje. Vkljub 20 letom, ki jih je Zora preživela, bila je vender nekako šibka, skoro prešibka, podobniša dekletu, še le pred kratkim otročje črevlje seznošemu. Poleg vsega tega pa je tako nežnega telesa, tako vitko vzraščena, da so nekateri mislili, da je bolna, in da so jo milovali. Njena teta, zraven nje sedeča,

se resnemu položaju ter zahtevati od levičarjev, naj se Weeberjevo poročilo umakne ter vrne verifikacijskemu odseku. Tega predloga so se morali, dasi neradi, poprijeti tudi levičnjaki, in tedaj je bil soglasno sprejet od cele zbornice.

Kaj da pomeni tak sklep, mora biti slehernemu jasno. Nemška večina verifikacijskega odseka prejela je z njim avtentično potrdilo, da se svojega posla ni lotila z ono skrbno natančnostjo, z ono nepristranostjo, katere je imela biti vodilo njenemu delovanju. Uže prihodnji ponedeljek, 28. t. m., bode zaključen moravski deželni zbor; v kratkem intervalu, kateri nas še loči od tega obroka, je absolutno nemogoče, da bi verifikacijski odsek to popravil, kar je bil dosihmal zanemaril. Naravno tedaj, da se potrjenje dotičnih volitev ne bode moglo vršiti v tem zasedanju, temveč stoprav v prihodnjem — in tedaj je bilo zamán vse prizadevanje levičarjev, in ves odium ponesrečene te verifikacijske zadeve z vsemi posledicami zadevalo bode njih stranko. Recta tueri mora biti vender le prvo načelo tudi za politika!

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V moravskem deželnem zboru se je včeraj nadaljevala debata o volitvi c. kr. namestnika grofa Schönborna v Ogerskem Hradišči. Zboru predložili so se trije predlogi: levica je predlagala, naj se volitev ovrže, desnica priporočala je odobrenje volitve, a član srednje stranke, baron Podstacky, je predlagal, naj se zadeva vrne zopet verifikacijskemu odboru v stvarno in temeljito pretresanje. Razven barona Podstackega udeležili so se debate samo Čehi. Dr. Fanderlik, izvestitelj desnice, dokazal je na temelju uradnih podatkov nekorektnosti gledé posameznih oseb volilnega imenika, o katerih je predloženi protest neresnico poročil. Govor dr. Fanderlika napravil je tolik utis, da sta se dala poslanca grofa Widmann in Herberstein iz vrste govornikov proti odobrenju volitve izbrisati. Naposled sprejel se je predlog barona Podstackega, da se ima ta volilna zadeva vrniti odboru ter odrediti novo preiskavanje.

Povodom sedaj uže dementirane vesti, da se bode gledališki vlak iz Zagreba v Prago opustil, prinaša praška „Politik“ oster članek proti Starčeviću, v katerem med ostalim veli, da se na Starčevićev obisk v Pragi ni računalo. Ako je Starčević morebiti nameraval, v Pragi ponoviti demonstracije, s katerimi je oblatil hrvatski sabor, bil bi kmalu spoznal, da zlata Praga ni kraj za takove brezaktivnosti; proti antimadjarским demonstracijam izjavili bi se bili Čehi ne samo zaradi tega, ker so še le nedavno v svojem središču prijateljsko sprejeli madjarske goste, nego tudi zavoljo tega, ker se nagodbena politika Madjarov nasproti Hrvatom ugodno razlikuje od one nemških centralistov.

ta je bila vse drugega razmerja, polnih oblik, pa čvrstijih občutov. Teta, videča, da Zora žaluje zaradi zdravnika Milana, se naglas zasmaja:

„Ali, ljubi otrok moj, ti si pač držanje tega čudnega moža ne boš tolikanj k srcu gnala. Le pusti ga, naj gre, naj teče, naj divja, naposled se bo uže spametoval.“

„Ah, teta, saj ste rekli sami, da trpi zaradi tega.“

„I, seveda, toda on ima drugačno navado trpeti. Trpak je, mračan, hladan kakor zimska noč, kedar si umišlja, da ga nihče ne pogleda. Saj še mene časi s tako neprijaznimi pogledi prebada, kedar me sreča in kedar se me ogniti ne more, da me kar zapeče; pač misli, da vem za vajine razmere, in da imam tudi jaz roko vmes. Uže to dokazuje, da mu manjka pravega izobraženja. Prav za prav pa jaz mislim ter menim, da se ne motim, da je bolj jezen, ker mu je spodletelo, kakor pa, da bi ga res duša bolela.“

(Dalje prihodnjič.)

Hrvatska vlada je svoj nalog, da se imajo na zagrebškem vseučilišču državni izpiti ustaviti, spremenila v toliko, da se imajo oni slušatelji, katere ne zadene nikaka krivda, pripustiti k skušnjam.

Tuje dežele.

V francoskem senatu vrši se sedaj debata o reviziji ustave. Precej prvi dan debate je pokazal, da ima predlog o reviziji v senatu le malo prijateljev, a mnogo nasprotnikov. Ostro so pobijali revizijo senatorji Wallon, Léon Say in Jules Simon. Revizija — rekel je Wallon — je napad na senat, kateri jedin zadržava republiko na spolzki poti k revoluciji.

Vodje angleških konservativcev započeli so protiakcijo proti meetingom protestujočim proti sklepu zgórenje zbornice angleškega parlamenta gledé volilne reforme. V terek obdržavala se je v Sheffieldu velika konservativna skupščina. Glavni govornik bil je lord Salisbury. On je zanikal, da bi se górenja zbornica bala emancipacije selskih delavcev, no pri vseh poskušnjah spremeniti državno ustavo, treba je previdnosti. Predno se sprejme volilna reforma, mora se spoznati volja naroda. Poziv na volilce ima odločiti usodo volilne reforme.

Nizozemska komora sprejela je zakonski načrt, vsled katerega se ima po smrti Viljema III. kraljica Ema za dóbo maloletnosti njene hčerke imenovati za vladarico.

Dopisi.

Iz Škofje Loke 25. julija. (Izv. dopis.) Po dnevih neznosne vročine — imeli smo v senci 35° C. — objel nas je zopet prijeten hlad; sedaj je zopet mogoče človeku prijeti se kacega dela, med tem ko je poprej bilo na polji res nevarno za težake. Iz mnogih krajev v okolici se nam poroča, da so ljudje na njivah morali vsled slabosti prenehati; tudi solnčarica je zahtevala jedno žrtve. Stara ženica delala je s tovaršico na polji in ob štirih popoldne vlegla se je, od silne vročine vsa onemogla, med brazde. Ko je ob desetih zvečer njena tovaršica odhajala domov, pogledala je po starki in strahoma zapazila, da je uže mrtva. Zaradi tega so ljudje veseli hladnejšega vremena; le naši tuji gostje, katerih imamo tudi letos obilo število, žalujejo po lepih dnevih in po pretrgani kopeliški sezoni. Sora je imela popoldne 24° C. in zato je tudi vse hitelo v krasno vodo. Kamorkoli si pogledal, povsodi polno kopalcev, ki so si iskali hladila v bistri Sori ali pa v Poljanski, ki je navadno še par stopinj gorkejša nego Sora.

Sploh pa teče življenje v našem mesteci jako jednolično in dolgočasno. Le tu in tam pride kako „komunalno“ vprašanje na vrsto, ki pa vsled nežne skrbi naših mestnih očetov kmalu zaspi... Tako vprašanje, ki je uže dolgo na dnevnem redu in ki je za razvoj Loke gotovo principijalne važnosti, je poprava tako zvanega kapucinskega mostu. Ta most je še ostanek srednjeveških časov in znan zaradi svojega velikankega oboka. Žalibog, da ne zadostuje več terjatvam modernega prometa. Ozek je tako, da se ne moreta dva voza srečati na njem; da, nevarno je celo za posameznega človeka, če ga vjame voz na mostu. Pred leti je stisnil drdrajoč voz staro ženico tako ob ograjo, da je umrla; nedavno je šel loški učitelj g. B. čez most, ko prileti lojterski voz. Most je tako ozek, da se gospod ni mogel ogniti. Vlegel se je na zidano ograjo in malo je manjkalo, da ni padel mnogo sežnjev globoko v Soro... Ti in jednaki slučajji so pomnožili željo, da bi se nevarni most razširil, kar bi se zamoglo narediti brez posebno velikih stroškov. Strokovnjaki so res izdelali načrt; obljubila se je podpora od cestnega odbora, pričakoval donesek od deželnega odbora, in znani naš požrtvovalni meščan g. M. obljubil je darovati železne traverze, ki bi bile podlaga novi, razširjeni poti čez most. Vse je mislilo, da se delo, ki je res potrebno, prepotrebno, kmalu začne.

A človek obrača, naši mestni očetje pa obrnejo! Sedaj je stvar zastala in čuje se od merodajne strani, da delo ni potrebno! Ne znam, kak argument je konservativne naše „glave“ privedel do tega sklepa. Menda mislijo, če se je minole dni pod družim gospodarstvom shajalo z nevarnim mostom, zakaj bi se pa sedaj ne; če so se uže nekateri ponesrečili, zakaj bi se pa v bodoče tudi ne...

Nam je jako žal, če se vsled tesnoprčnosti nekaterih koristno delo ne bode pričelo. Za razvoj našega prijaznega mesteca in za prospeh njegov bi jako blagodejno vplivalo — da ne govorim o nevarnosti za življenje, v katero pride vsak, — kdor gre čez kapu-cinski most. Morebiti se stvar vender le še izvrši; upamo, da ne bodo naši merodajni krogi pustili, da bi se reklo o njih (se vé da *mutatis mutandis*): „Hrast se omaja in hrib, a Loka pri starem ostane!“

Z Bleda 23. julija. (Izv. dop.) Minuli so, hvala Bogu! hudi, pasji dnevi in nastopilo je najprijetnejše poletno vreme: zopet nas oživlja sveži vzduh, zopet nam v obraz pihljajo lahni vetriči, in prirodne krasote prevzeto srce nam v prsih veselja poskakuje, da silijo najnavad-nišemu prozaiku pesnika naukušene besede na jezik:

«Dežela kranjska nima lepš'ga kraja
Ko je z okol'co ta, podoba raja.»

Mirno se zibljejo po zelenih valovih blejskega jezera velikolepni in priprosti čolníci, ponosne ekvipaže s še bolj ponosno gospodo drdrajo po cestah, da se prah kar v gostih oblakih proti nebu vali, mi drugi, *misera contrituens plebs*, pa peš iščemo sence košatih dreves, s katerimi žali Bože „biser kranjske dežele“ ni posebno blagoslovljen. Raznorodnih tujcev kar vse mrgoli in oddana so uže zdavnaj vsa stanovanja i v hotelih i v zasebnih hišah; niti na gradu, ki tako „visoko na pobjrdu“ stoji, ne dobiš za drag denar najmanjšega prostorčka več. Domačinov veseli obrazi pričajo nam o njih zadovoljnosti, katera še radost došlih gostov preseza. Kaj bi tudi ne? Res, da smo prišleci zadovoljni z veličastno prirodo, s postrežbo v obče tudi še, a cene, cene! te pričajo o izvanrednem kulturnem napredku naših Gorenjcev. Kdor ne veruje pesnikovim besedam, da je Kranjec „prebrisane glave“, ta le kupi od Gorenjca košek rudečih jagod, šopek planinskih rož ali kako staro črepinjo, „majolika“ zvano — in nič več ne bo dvojil. Tako je pač na svetu! *Des Lebens ungemischte Freude ward keinem Sterblichen zu Theil!* Kljub temu pa mora vsakdo, ki je videl Bled pred nekaterimi leti in danes, brez ovinkov priznati, da vrlo napreduje in da mu je od „Ljubljanskega Lista“ priporočana *Fremdenindustrie* uže delj časa dobro znana. Napravila se je pred kratkim cesta okrog jezera, postavilo ob njej več svetilnic, skrbelo za nasade in drevored, sezidalo, povečalo ali vsaj popravilo več vil in navadnih hiš, pomnožile so se kopelji, celo prašne ceste škrope se večkrat po istem „sistemu“ kakor v glavnem našem mestu. *Mein Liebenchen, was willst du noch mehr!* Občina omislila si je tudi ravnokar nov pečat, kakor slišim, na nasvet novega odbornika, g. Mallnerja, ki si sploh za olepšavo in povzdigo blejske občine pridobiva dan na dan več zaslug. Pečat v velikosti Marije Terezije tolarja kaže nam v sredi blejsko jezero z otokom, na zgornjem robu beró se besede: *Gemeindeamt Veldes*, na spodnjem: „Županija Bled.“ — In konečno še nekaj! Pred kratkim došlo so tri krasno izdelane častne diplome, koje je naročila blejska občina na Dunaji za svoje tri najmlajše (meseca februarja t. l. izvoljene) častne člane, ti so: g. deželni predsednik baron Winkler, g. deželni glavar grof Thurn in prevzvišeni vladika dijakovski J. J. Strossmayr. Danes (23. julija) podala se je deputacija k gospodu grofu Thurnu, ki biva sedaj na svoji graščini v Radovljici, da mu v imenu občine slovesno izroči častni diplom.

Z Babinega Polja 23. julija. (Izv. dop.) Vsi narodi tekmujejo dandanes, da si kolikor možno obilo šol ustanovijo, da si vzgojijo do-

bro učiteljstvo, kajti neovrgljiva je resnica, da more le oni narod dospeti do zmage, ali se vsaj meriti z drugim, kateri je napredoval v omiki in si ohranil pravnost. In z omiko zboljša si narod tudi gmotni svoj stan, napredujoč s časom. In žal! da je ravno naša dolina v tem toliko zaostala! Kakor znano, leži naša vas daleč, daleč od Starega Trga, vrženi smo na mejo hrvatsko, četrt ure oddaljeni, a kako smo zanemarjeni! Mnogo preteklo je uže časa, mesec pretekel je za mesecem ter leto za letom, odkar nimamo pri nas niti duhovnika niti učitelja. Mi starejši ljudje znamo čitati, pisati in računati, otroci naši pa niti tega znali ne bodo. Mnogo trudili smo se uže, obilo prosili, da bi dobili učitelja in duhovnika — oblastva dajala so nam vedno zanikalen odgovor. Vender zdaj bode bolje! Ko smo dobili v Logatci novega okrajnega glavarja, gosp. grofa Paceja, pokazalo se je koj po vsem logaškem okraji blagodejno delovanje tega gospoda, povsodi skrbel je za kmeta ter skušal mu pomoči. Povsod blagrujejo njegovo delovanje! In ojačili smo se tudi mi in prosili pomoči. Gospod grof Pace obljubil nam jo je in bil je uže pri nas v pretečenem meseci, ter si ogledal kraj ter se uveril o potrebi. Ljubezno obljubil nam je, da dobimo učitelja. Spomladi jeli bomo takoj zidati šolsko poslopje. To je zopet jeden blag čin iz med mnogih, katere izkazuje gosp. c. kr. okr. glavar kmetom. Da bi nam glavaril še mnogo, mnogo let gospod Pace, gotovo se bode gmotno povzdignila naša dolina, kajti on z istinito očetovsko skrbjo kmetu pomaga!

Razne vesti.

— (Lansko leto se je prodalo) na Českem smodk za 9 milijonov in 397 639 gld., cigaret za 260 423 gld., tobaka za kadenje in nosljanje za 8 milijonov 909 199 gld. Tobačen davek je tedaj samo na Českem v jednom letu presegel 18 milijonov.

— (Srečen potepuh.) Iz Tepla se piše: Potepuha Ed. Püschla iz Arnova je policija pri-jela zaradi potepanja in ga zaprla. Pri svojem dohodu v uječo izročil pa je Püschl sodniškemu slugi 20 kr., naj stavi zanj v praško loterijo številke: 58, 18, 5. Sodnijski sluga mu je dobrovoljno izpolnil to prošnjo; ko pa so bile številke prihodnjič vlečene, bile so vse te tri potegnene. Gotovo še ni nobeden arestant tako hrepeneče pričakoval čas oprostitve, kakor ta.

— (Samomor dveh častnikov v Varšavi.) Iz Varšave se poroča v 20. dan t. m.: Včeraj ob 5. uri popoldne vršil se je v tukajšnjem hotelu žalosten dogodek. Iz prvega nadstropja, kjer si je pred kratkim sim došli prusk častnik najel stanovanje, začul se je strel. Stanovalci v pritličji hiteli so v stanovanje častnikovo, a vrata so bila zaprta. Hoteči odpreti s silo vrata, začuli so drug strel in ropot. Ko je policija s silo odprla vrata, ugledali so dve trupli, na tleh ležal je ustreljen častnik K. in stotnik T., oba od istega polka. Jeden imel je globoko rano na glavi, drugi na prsih. Ne vé se še, če sta se tú izvršila dva samomora, ali pa je jeden drugega ustrelil in potem sebe.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Finančni minister imenoval je finančnega nadkomisarja g. Ljudevita Hočevarja finančnim tajnikom v obsegu finančnega vodstva v Trstu.

— (Privilegij.) C. kr. trgovinsko ministerstvo in kr. ogersko ministerstvo za poljedelstvo, obrtnost in trgovino podelila sta g. Ani Schifferer, posestnici tovarne za prstene barve v Dolu, in g. Balt. Knapitschu, c. k. profesorju v Ljubljani, z dné 22. junija t. l. izključni privilegij za dōbo jednega leta na barvo zamorko ali ultramarinko.

— (Mestni magistrat ljubljanski razglašal.) K jesenski orožni vaji pozvanim rezervistom se naznanja to-le: Po dopisu c. kr. povelj-

ništva nabornega okraja štev. 17 z dné 7. julija t. l., štev. 4455, je c. kr. poveljništvo 3. kora v Gradci ukazalo, da je ostro na to paziti, da k orožni vaji pozvani rezervisti v določeni prvi dan točno ob zjutranji uri pridejo na zbirališče. Tukaj bivajočim rezervistom se je torej brez ozira na uro, katera je zapisana v pozivnem listu, v določeni dan ob 6. uri zjutraj pri c. kr. poveljnistvu nabornega okraja štev. 17 oglasiti, in povedano jim bodi, da bo ostra kazen zadela tistega, kdor bi se ne pokoril temu ukazu. Odhod k orožni vaji je dalje pri mestnem magistratu ali eden dan poprej ob uradnih urah ali pa tisti dan od 5. do 6. zjutraj naznaniti.

— (Gremij trgovcev v Ljubljani) naznanja, da se bode na gremijalni trgovski šoli končalo dné 27. t. m. šolsko leto. Od 8. do 11. ure dopoldne vršili se bodo izpiti za izrekanje učen-cev doučenimi; ob 11. uri se bodo delila darila.

— (Ljudski kuhinji) daroval je ravnatelj tukajšnje trgovske šole, ces. svetnik gospod Ferd. Mahr, povodom petdesetletnice te učilnice 30 gld.

— (Šentjakaška cerkev) obhaja jutri praznik cerkvenega blagoslovljenja. Cerkev se je za ta praznik kaj vkusno olepšala. Pri veliki maši ob 9. uri dopoldne pela se bode Mozartova maša v C-duru pod vodstvom g. Leop. Belárja.

— (Amerikanci v Ljubljani.) Te dni obiskalo je Ljubljano 34 Amerikancev, kateri so baje prišli skozi Trst ter si ogledali tudi Postojino. Amerikanski gostje nastanili so se v hotelu „pri Slonu“, kjer so si amerikanske svoje želodce polnili z ljubljanskimi beefsteaki.

— (Poškodovan) je konj adjutanta gosp. podpolkovnika domačega pešpolka baron Kuhn št. 17, gosp. Hoča; udaril je konj g. Hoča s kopitom na nogo, zdaj pa se je rana unela.

— (Cerkveni tat) Rozman, kateri je v idrijski cerkvi kradel iz nabiralnika denarje, poskusil se je s tatvino uže prej v Ljubljani; pokral je tukaj dokaj oblačila in isto prodal; ljubljanska policija ga je torej tudi uže zasledovala.

— (Vgriznil) je včeraj pes 7letnega fanta Štrekelja v Krakovem. Psa so odvedli v živinsko bōlnico, da se opazuje, če ni stekel.

— (Tatova) Janeza Megušarja in Petianija prišla je danes policija, ker sta ukradla delaven Janezu Kastelcu na Poljanski cesti 4 gld. Policija ja je izročila sodnji.

— (Občinske volitve.) Pri volitvah novega občinskega zastopa v občini Prapreče izvoljen je bil županom posestnik gosp. Fr. Smolič iz Spodnjih Prapreč, občinskima svetovalcema pa posestnika gg. Fr. Markovič in Ign. Kovačič. — Pri volitvah novega občinskega odbora v Gorenji Vasi bil je županom izvoljen posestnik g. Jos. Nadrž, občinskima svetovalcema gg. Josip Pušlar in Josip Kastelič.

— (Tatvina.) Z Brda se nam poroča: Neznani tat ukral je kajzarju Simonu Mihelčiču s Hriba dné 18. t. m. med 12. in 2. uro popoldne, ko ni bilo ljudi doma, v sobi spravljene reči v vrednosti 32 gld. 10 kr. Tat ulomil je v zaprto sobo.

— (Slovensk „hochstapler“.) Do zdaj nismo imeli še med seboj te vrste ljudi, „izrednih takih talentov“, v slednjem času pa nam je nastopil M. Malovrh. Ime je znano, saj se je mnogo čitalo po slovenskih političnih, znanstvenih in šaljivih listih v Ljubljani in v Trstu. Tudi osoba tega moža je precej znana, marsikateri ljubljancan, Tržacan, Gradčan in Zagrebčan vedel bi vam povedati marsikatero zanimivo, kako je prišel z njim v dotiko in kako ga je naposled ta mladi mož „opill“. Pred par dnevi prišli so pustolovca M. Malovrha v Laškem Trgu, kjer je bil v toplicah. Žandarmerija dela mu je železo okolo rok in ga izročila sodnije temnim zidovom. Malovrh bival je uže kak mesec dnij v Laškem Trgu v toplicah; oblečen bil je elegantno, obnašal se oblastno ter se neskonečno učenega in izobraženega kazal. Bil je med topliški gosti, posebno pa pri nekaterih damah iz višjih stanov zelo priljubljen družnik. Imena pa si je različna prideval, se vé da imena imenitna. Časi imenoval se je „dr. M. Malovrh, profesor slovanskih jezikov na lipskem vseučilišču“, drugod bil je zopet „profesor dr. Strecker iz Zagreba.“ Gostom pripovedoval je

mного o svojih potovanjih, češ, da mu je nadvojvoda Albrecht naročil, naj potuje v Grško, da tam študira novogrško narodno pesništvo. M. Malovrh je posebno rad obiskoval farovže v okolici, in umel je vselej duhovnika na lep način spraviti iz sobe, da je bil potem sam ter je vselej kaj izmuznil. Tako prišel je k župniku pri sv. Marjeti, in tu je, ko je bil sam v sobi, ukradel več knjig in drugih malenkostij, kakor: očala, nožek, etni za smodke, britev, samokres in več drugih rečij. V drugem farovžu izmaknil je župniku 6 gld. Župnik pri sv. Marjeti je o preprijaznem obisku M. Malovrhovem naznanil žandarmeriji in ta ga je koj prišla. Toliko o njegovem sleparstvu je zdaj znano, koliko bode pa še pokazala in obelodanila sodnijska preiskava?

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 26. julija. Predarelski deželni zbor se snide v 11. dan avgusta.

Dunaj, 26. julija. Mednarodno razstavo gibál in orodja odprl je danes dopoldne nadvojvoda Karol Ludvik; navzočen bil je tudi ministerski predsednik in drugi dostojanstveniki.

Brno, 26. julija. Deželnega zbora klub je danes brez debate sklenil, da se akti o volitvi namestnikov izročijo deželnemu odboru v pregled.

Celovec, 25. julija. Vas Rattendorf v Zilski dolini je po polnem pogorela.

Brno, 25. julija. Deželni zbor je jednoglasno vzprejel predlog Chlumeckijev o poročilu verifikacijskega odseka, glaseč se, naj verifikacijski odsek podatke Fanderlikove preiskuje in nemudoma o tem poroča.

Rim, 25. julija. Na tirolski meji se je zaukazala petdnevna karantena.

Pariz, 25. julija. Predsednik republike, Grévy, odpotoval je ob 7. uri 40 minut zvečer proti Juri, spremljajoč svojo družino. Grévy se do sestanka kongresa vrne.

Toulon, 25. julija, ob 10. uri dopoldne. Od včeraj zvečer je tukaj 15 oseb, v Marseilleu 17 oseb za kolero umrlo.

London, 25. julija. V današnji seji konference se je posvetovalo o francoskih predlogih. Major Baring, kateri je še bolan, se ni udeležil seje.

London, 25. julija. V dolenji zbornici je izjavil Gladstone, da je imela konferenca danes sejo; prihodnja seja bode v ponedeljek in nadeje se, da bode potem mogel zbornici poročati.

London, 25. julija. Reuterjev bureau poroča iz Assuana od 24. t. m.: Major Kičener odide jutri s 40 beduini iz Koroska v Dongolo, da se o pravem položaju v Dongoli pouči.

Petrograd, 25. julija. „Reichsanzeiger“ priobčuje okrožni ukaz ministra za notranje zadeve, kateri kliče okrožni ukaz z dne 16. junija 1880 v spomin, po katerem morajo skozi Prusko v inozemstvo potujoči prej svoje potne liste dati nemškemu konzulu v Rusiji vidirati.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 26. julija.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	80-95
„ „ „ srebro	81-75
Zlata renta	103-30
5% avstr. renta	96-—
Delnice narodne banke	858-—
Kreditne delnice	304-90
London 10 lir sterling	121-70
20 frankovec	9-67
Cekini c. kr.	5-74
100 drž. mark	59-60

Uradni glasnik

z dne 26. julija.

Razpisane službe: Pri mestnem magistratu za ljubljansko mestno klavniško službo klavniškega nadzornika, letna plača 700 gld., dve 10% petletnici, ki se vpokojnini vračunavate in stanovanje v klavnici; dalje služba klavniškega upravnika, plača 500 gld., in dve 10% petletnici, ki se vpokojnini vračunavate in prosto stanovanje. Molbenice, podprte z dotičnimi spričevali o sposobnosti, znanje slovenskega in nemškega jezika, do 14. avgusta ljublj. magistratu.

Odgovorni urednik prof. Fr. Šuklja.

Pod varstvom: C. kr. okr. sodnija v Logatci postavila je Lovrencu Matičiču z Rakeka zaradi blaznosti varuha v osebi Andreja Matičiča na Rakeku.

Eks. javne dražbe: V Ljubljani graščina „Velika Vas“ (okr. krški) Maks. Waltherjeva (35 607 gld. 40 kr.) dne 22. septembra; premakljivo imetje Petra Kocha (Gradišče), n. pr. pohištvo, obleka i. t. d. (96 gld. 93 kr.), v dan 7. in 21. avgusta v njegovem stanovanju.

— V Krškem zemljišča ml. Alojzija Kaplerja iz Ardovega (3200 gld.) v dan 30. avgusta, 27. septembra in 29. oktobra; vinograd v Jelenskem Vrhu Lovrenca Povheta z Planine (1150 gld.) v dan 27. avgusta, 24. septembra in 25. oktobra. — Na Vrhnikih posestvo Jakoba Gerjola z Pristave (3030 gld.) v dan 29. avgusta (prenos 3. naroka). — V Velikih Lašičah zemljišče Janeza Usnika iz Dolžaka v dan 30. avgusta (prenos 3. naroka). — V Rudolfovem posestvu Lovrenca Borseta z Pristave (1044 gld.) v dan 28. avgusta in 30. septembra.

Prostovoljne dražbe: C. kr. glavna tovarna za tabak v Ljubljani razpisuje pismeno dražbo (prodajo) na: 11000 kilo papirnatih odpadkov, 4000 kl. opuljkov, 600 kl. drilastih odpadkov, 200 kl. platenih, 1000 kl. ličine, 300 špagatnih in 1200 kl. konopnenih odpadkov; dalje 500 kl. starega železa, 3000 kl. litega železa, 20 kl. medenine, 10 kl. mesinga, 6 kl. bakra in 40 kl. bakrenih žic. Kolek 50 kr.; vadij 10% ponujene cene; molbenice do dne 5. avgusta ob 11. uri dopol. vodstvu glavne tobakarne v Ljubljani.

valec, iz Trjenta. — Robesch, c. kr. stotnik, s sprogo, iz Gorice. — Spindler iz Slavonije.

Pri Avstr. carji: Medved in Dollenz, črevljarija, iz Velikovec. — Okorn, župnik, iz Senožec. — Glacič iz Trsta.

Umrli so:

Dne 24. julija. France Tonja, kočarski sin (kaznjeneo), 27 l., na Gradu, za vodenico osrčja. Dne 25. julija. Andrej Arhar, delavec (kaznjeneo), 34 l., na Gradu, plućna tuberkuloza.

Tuji.

Dne 24. julija.

Pri Maliči: pl. Schneid, nadlajenant, z Dunaja. — Germonig, c. kr. fregatni kapitan, in Bontempelli, trgovec, s soprogo, iz Trsta. — Waltz, potovalec, iz Pečah. — Vančura, c. kr. profesor, iz Kolina. — Sabadil, trg. potovalec, iz Žatca. — Paulin, c. kr. žand. stražmešter, iz Bileke. Pri Slonu: Tomš, nadlajenant; Grund, advokat, in Kraus, trg. potovalec, z Dunaja. — Stehr, trg. potovalec, z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

Stanje barometra v mm	Mo. krna v mm	Nebo	Vetovi	Temperatura	28-10 dež
733-40				+18-4	sv. sl.
731-78				+20-0	szp. sl.
732-04				+18-0	
7. zjutraj					
2. pop.					
9. zvečer					
Dan					

Japonska ajda

edino prava in ravno naravnost došla se dobi letos po znižani ceni

kilo 22 kr.

(kedor je več skupaj vzame, še ceneje)

le pri

J. R. Paulin-u

zaloga špecerijskega blaga v Ljubljani.

Ona je posebno izvrstna tudi za zeleno krmo in v prid čebelarom.

NB. Nahaja se neka sibirskaja ajda v kupčiji, japonski le v podobi zrnja po polnem enaka, ali v njenem bogatem pridelku nikakor ne, torej „pozor“ pri nakupovanju. (60) 7-5

J. pl. Trnkoczy, lekar pri „pri zlatem samorogu“ priporoča in razpošilja s poštnim povzajem

Marijaceljske kapljice za želodec,

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: **mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vrani, na jetrih in zoper zlato žilo.** — 1 Sklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld. **Svarilo!** Opozorjamo, da se tiste **istinite Marijaceljske kapljice** dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri **J. pl. Trnkoczy-ju.** Razpošiljava se le jeden tucat.

Brez te **varstvene znamke**, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliču smatrati kot **ponarejeno.**

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču

je odločno najboljšo zdravilo zoper **protin** ter **revmatizem, trganje po udih, bolečine v križu ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite** itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „**cvetu zoper trganje po dr. Maliču**“ s **zraven stoječim znamenjem**; 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Gospodu **pl. Trnkoczy-ju**, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na **protinske** bolezni na nogi **silno trpeli** in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čimdalje hujša prihajala in uže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na **Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr.** ter si ga nemudoma naročim. In res imel je **čudovit uspeh**, da so se po kratke rabi **oprostili mučnih bolečin.** S popolnim prepričanjem **priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo** in ga vsakemu bolniku v jednake bolezni **priporočam.** Vašej blagorodnosti pa izrekam **najprisrčnejšo zahvalo**, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug, posestnik v Šmarji pri Celji.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno

olje

najboljše vrste, izborno zoper **bramore**, **pljučnico**, **kožne izpuške** in **bezgavne otekline**. 1 steklenica 60 kr.

Salicilna ustna voda,

najboljše za ohranjanje zob ter zobnega mesa in takoj odpravi **smradljivo** sapo iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne sme bi se v **nijednem gospodinjstvu** pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri **zabasanju** človeškega telesa, **glavobolu**, **otrpnenih udih**, **skaženem želodcu**, **jetrih** in **obistnih boleznih**, v skatuljah a 21 kr.; jeden zavo s 6. skatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavo.

Naročila iz dežele izvrše se tekoj v lekarni pri „Samorogu“

Jul. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

Tiskata in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.